

משרד החינוך

דגשים בנוגע לפרסום הצעה לפתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון

1. ההצעה הזאת לפתרון בחינת הבגרות בעברית היא דוגמה, ובה כמה אפשרויות לפתרון השאלות הפתוחות, אך היא אינה ממצה. במהלך הבדיקה ייתכן שייעשו שינויים ו/או הרחבות באפשרויות התשובה שמעריכי הבחינה יקבלו.
2. בפתרון שלהלן מובאות עיקר הסוגיות שהיו טעונות ליבון, אך יודגש כי בפתרון זה אין תשובות מלאות ומקיפות, המזכות בניקוד מלא. נדגיש כי מטבע הדברים ציון המבחן מורכב גם מגורמים נוספים שאינם מובאים בפתרון זה, ובהם: רמת ההתבטאות וניסוח התשובה, הקפדה על כללי הדקדוק והכתיב, התמקדות בעיקר, התבססות נכונה וראויה על הטקסט ועוד.
3. אם יתברר שנפלה טעות בהצעת הפתרון, תפורסם בתוך זמן סביר הצעה מתוקנת, והצעת הפתרון המתוקנת תהיה המחייבת. **ט"ח** (טעות לעולם חוזר) – בהצעת הפתרון עלולות ליפול טעויות, ואין בה כדי לחייב את מעריכי הבחינה לקבל תשובה שגויה.
4. על פי חוזר מנכ"ל טוהר הבחינות – תשע"ה/ה'9ד, נבחנים בבחינת הבגרות מחויבים לפעול על פי נוהלי טוהר הבחינות כדי להבטיח הליך בחינות אמין, הוגן ושוויוני. אם יתעורר חשד שנבחן הפר את טוהר הבחינות, יחל הליך של **החשדת הבחינה**, כמפורט בחוזר.

[קישור לחוזר המנכ"ל](#)

בהצלחה לנבחנים ולנבחנות!

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, מס' 11281, קיץ תשפ"ד, 2024

חלק ראשון – הבנה והבעה (50 נקודות)

1. א. (1) כן

(2) לא

(3) לא

(4) כן

ב. פעולה (2) – חברת ההסעות קיבלה מן העירייה תשלום בעבור הסעת ילדי המפונים. היא פעלה מתוך אינטרס כלכלי, ולכן פעילותה אינה נחשבת לפעילות סולידרית. כפי שנכתב במאמר 1: "מי שפועל מתוך סולידריות ולשם הסולידריות אינו מפיק מכך תועלת אישית" או "האכפתיות מתבטאת במוכנות של חברי הקבוצה לפעול יחד למען מטרה, שאינה נובעת מן האינטרס האישי של החברים בה".

או

פעולה (3) – האזרח התנה את פעילותו בצילום מעשיו ובפרסומם. הוא דרש תמורה בעבור תרומתו ורצה להפיק ממנה תועלת אישית, ולכן פעילותו אינה נחשבת לפעילות סולידרית. כפי שנכתב במאמר 1: "מי שפועל מתוך סולידריות ולשם הסולידריות אינו מפיק מכך תועלת אישית" או "האכפתיות מתבטאת במוכנות של חברי הקבוצה לפעול יחד למען מטרה, שאינה נובעת מן האינטרס האישי של החברים בה".

2. • הסברים רבים של מושגים

• כתיבה אובייקטיבית בלי הבעת עמדה של הכותב

3. א. שני הכותבים חוששים שהסולידריות לא תימשך זמן רב / תתכלה / תתפורר / תתפוגג / תימוג.

ב. על פי מאמר 2: יש לחזק את האמון בחברה, מכיוון שאמון הוא תנאי לקיומה של הסולידריות.

על פי מאמר 3: יש ליצור סדר חדש שמשמעותו התארגנות אנושית שיתופית, שבה קהילות וארגונים ממונים על מרחבי החיים והמשאבים המשותפים של החברים בהם (קומונינג).

4. א. הפרט עצמו זוכה בתחושה של משמעות שמגרשת ולו לשעות ספורות את תחושת חוסר האונים.

ב. (2) קומונינג הוא ביטוי לסולידריות.

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"ד, מס' 11281

5. דוגמה לסקירה

סולידריות היא תחושת שייכות והזדהות שאדם או קבוצה חשים כלפי אנשים, מעגלים חברתיים, קבוצות או קהילות. השייכות וההזדהות מבוססות על אמפתיה, על קרבה רעיונית או על ערכים משותפים. בסולידריות יש מחויבות וערבות שאדם מקבל על עצמו מרצון כלפי חבר אחר מן הקבוצה, והן באות לידי ביטוי ברגשות ובמעשים (שורק, 2015 ובוני, 2023). תנאי בסיסי לקיומה של סולידריות ולנכונות של חברי הקבוצה להסתכן למען חברים אחרים בה הוא **האמון** שבין חברי הקבוצה. חברי הקבוצה צריכים להאמין שכל אחד מן החברים בה פועל ממניעים כנים של דאגה לזולת, ולא ממניעים אישיים. בתוך כך, כדי שתתקיים סולידריות, חברי הקבוצה צריכים להרגיש שיש שוויון ביניהם במידת ההקרבה (שורק, 2015 ובוני, 2023).

תנאים נוספים לקיומה של הסולידריות ולשימורה הם האכפתיות והאחוה. **האכפתיות** היא התחושה שיש חיבור קהילתי בסיסי בין חברי הקבוצה. קשורה לכך גם המוכנות של חברי הקבוצה לפעול יחד להשגת מטרה, וזאת בתנאי שהיא אינה נובעת ממניעים אישיים של איש מחברי הקבוצה. **האחוה** היא השילוב של אהבה, דאגה ושותפות גורל. ללא תחושת האחוה בין החברים בקבוצה, לא סביר שאדם ירצה להסתכן למענם או אפילו לשלם מחיר כלשהו בעבור רווחתם (שורק, 2015).

ביבליוגרפיה:

- בוני, ח' (אוקטובר, 2023). סולידריות כמשאב מתכלה. **מכון ון ליר בירושלים**. אוהזר מ־vanleer.org.il
- שורק, י' (ינואר, 2015). סולידריות. **לקסיקון גיליון מס' 3**. אוהזר מ־kaye.ac.il

חלק שני – לשון (50 נקודות)

פרק א: שם המספר ואותיות השימוש – חובה (10 נקודות)

- 6. חמישה
- ארבעה עשר אלף ארבע מאות שמונים ושישה
- אָחַד
- שבע עשרה
- אלפיים עשרים ואחת
- בְּשָׁלוֹשׁ
- חמישים וארבעה
- אַרְבָּעִים וְשָׁמוֹנֶה
- ארבעת
- שלושה

משרד החינוך

פתרון בחינת הברגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"ד, מס' 11281

פרק ב: תחביר (40 נקודות)

ניגוד

7. א. (1) I. בתקופת הקורונה המגבלות על ההתקהלות היו מחמירות מאוד, אך הציבור הישראלי עמד בהן. / משפט מאוחה
- II. בסוף המאה התשע עשרה נוספה למושג "סולידריות" משמעות פוליטית בעקבות התארגנויות של עובדים נגד מעסיקים בנוגע לזכויותיהם. / משפט פשוט
- פסוקית לוואי
- III. יש דברים רבים שאנחנו יכולים לעשות לשימור העשייה החברתית גם ביום שאחרי המלחמה. / משפט מורכב
- (2) בסוף המאה התשע עשרה נוספה למושג "סולידריות" משמעות פוליטית לאחר שעובדים התארגנו נגד מעסיקים בנוגע לזכויותיהם.

מושא	נושא	נשוא	תיאור
לוואי לוואי לריפוי רחב היקף.	לוואי החברה הישראלית	תזדקק	בעקבות האירועים

ב.

8. א. (1) פסוקית נושא

פסוקית לוואי

- I. (2) מי שמצטרף לארגוני התנדבות, נחשף ליצירתיות ולרוח האנושית הבאות לידי ביטוי בארגונים אלה. פסוקית (תיאור) תכלית
- II. כדי שתתקיים סולידריות לאורך זמן, חשוב שיישמר האמון בין החברים בקבוצה.
- ב. (1) I. בחברה סולידרית יש התנדבות רבה, מתן עזרה ותמיכה רחבה.
- II. כל אחד מן החברים בקבוצה פועל ממניעים כנים של דאגה לזולת ולא מסיבות אישיות.

(2) משפט I – נושא, הוספה

משפט II – תיאור, ניגוד

משרד החינוך

פתרון בחינת הברגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"ד, מס' 11281

9. א. (1) I. סולידריות היא תחושת שייכות של אדם למעגל חברתי, לפי הסוציולוג אמיל דורקהיים.
 II. נדאי יש דברים שאנחנו כחברה יכולים לעשות לשימור העשייה החברתית המשותפת.
- (2) משפט I – בהסגר מצוין מקור הדברים.
 משפט II – בהסגר מובעת ודאות והחלטיות.

ב.

התפקיד התחבירי של המילה שהתמורה ממירה	המילה שהתמורה ממירה	התמורה	
נושא	המושגים	אמון, אכפתיות ואחוה	משפט I
תיאור	היום	בתקופה הקשה של מלחמת אוקטובר 2023	משפט II

10. סעיפים א' ו'ב

המועצה הישראלית להתנדבות ערכה סקר בקרב אלף משיבים. על פי נתוני הסקר, שיעור המתנדבים מתחילת המלחמה הוא כמעט חמישים אחוז. כמעט מחצית מהמתנדבים בעת מלחמת מתנדבים גם בשגרה. רוב המתנדבים בוחרים לסייע באיסוף מוצרים, באריזה ובחלוקת ציוד ומזון. רונית ברק, מנכ"לית המועצה הישראלית להתנדבות, מציינת: "במציאות שבה יש מאות אלפי מפונים, שיעור התנדבות של כמעט חמישים אחוז הוא נתון מרשים שמלמד על הסולידריות בחברה הישראלית ועל החוסן שלה".

11. א. פעילי התנועה "אזרחים למען אזרחים" עזרו ככל האפשר למשפחות נזקקות, מכיוון שהם נחשפו לבקשות הסיוע שלהן. / מכיוון שפעילי התנועה "אזרחים למען אזרחים" נחשפו לבקשות הסיוע של משפחות נזקקות, הם עזרו להן ככל האפשר.

- ב. I. מעולם איש לא נהיה עני כשנתן משלו לזולת.
 II. כאשר עכבישים פועלים יחד, הם יכולים לקשור אריה.
- ג. המשמעות של "יש" במשפט I: המלצה/ציווי/מודליות.
 המשמעות של "יש" במשפט II: קיום/שקיים בו.
- ד. I. אין טובה גדולה יותר מהגשת עזרה לאחיק.
 II. סולידריות לא פורמלית אינה מכורח צו או חוק.
 III. הסולידריות היא רבת כוח, והיא מתגברת במיוחד בשעות משבר.

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"ד, מס' 11281

פרק ג: מערכת הצורות (40 נקודות)

12. א.

הפועל	השורש	הבניין
התעורר	ע-ו-י-ר	התפעל
מעלה	ע-ל-י	הפעיל
מעוניינות	ע-נ-י-ן	פועל
כרוכה	כ-ר-ך	פעל/קל
להועיל	י-ו-ע-ל	הפעיל
מזדהים	ז-ה-י	התפעל

ב. (1) מכנים – כ-נ-י

(2)

נפעל	פיעל	הפעיל
נכונים	מכוננים	מכינים
	מכנים	

13. א. • תגובה – ג-ו-י-ב, הגבתי.

• גובה – ג-ב-י, גביתי.

• גבוהה – ג-ב-ה, גבהתי.

ב. זוג I – נוצרו (1) יצורים (7) – השורש המשותף: י-ו-צ-ר.

זוג II – נצור (2) נצור (5) – השורש המשותף: נ-צ-ר.

זוג III – נצור (4) מצור (6) – השורש המשותף: צ-ו-י-ר.

ג. נְעַנֶּה

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"ד, מס' 11281

14. א. (1)

המועצה הישראלית להתנדבות ערכה סקר בקרב אלף משיבים, ולפיו חמישים אחוז מן המשיבים השתתפו בפעילויות התנדבות מתחילת המלחמה, וכמחצית מהמתנדבים בעת מלחמה **מִתְנַדְּבִים** גם בשגרה. פועל

עוד עולה מן הסקר כי רוב ה**מִתְנַדְּבִים** שם עצם בוחרים לסייע באיסוף מוצרים לתרומות. מנכ"לית המועצה שם תואר

הישראלית להתנדבות ציינה כי שיעור התנדבות של כמעט חמישים אחוז במציאות שבה יש מאות אלפי **מִפְנֵים**, הוא נתון **מְרִשִּׁים** שם עצם המלמד על הסולידריות בחברה הישראלית ועל החוסן שלה.

(2) שיעור התנדבות של כמעט חמישים אחוז הוא נתון **מְרִשִּׁים**. – ר-ש-ם

ההורים **מְרִשִּׁים** לילדיהם לצאת לפעילויות התנדבות שונות. – ר-ש-י

ב. (1) שם תואר

(2) כיליון

ג.

בתקופת המלחמה אנשים רבים ביקשו להתנדב. אין-ספור התארגנויות חברתיות **הוקמו** הופעל בן לילה, וקהילות שלמות **נולדו** נפעל בן רגע. בחברה שיש בה סולידריות **יימצאו** נפעל שיעורים גבוהים של התנדבות. קבוצות ששואפות ליצור בתוכן לכידות, יוזמות פעולות **שמכוונות** פועל לטובת הציבור ובאות לידי ביטוי בעזרה לזולת.

15. א. (1)

מקטל	מקטול	מקטלה
מחלף	מחבוא	מלונה
מוסד		מועצה
מבנה		מפקדה

(2) יועץ, בנאי/בונה, מפקד.

ב. (1) קטָלָה

(2) משקל קטָלָה הוא משקל המציין מחלות, והבחירה לגזור בו את המילה "שתפת" מסייעת לחזק את עניין הסכנה שבשיתוף המידע.

ג. (1) ב-ה-ל, תקטָלָה

(2) תפאורה, תפוגה

משרד החינוך

פתרון בחינת הבגרות בעברית: הבנה, הבעה ולשון, קיץ תשפ"ד, מס' 11281

16. א. התארגנות/התבוננות, התפעל

ארגון, פיעל

עשייה, קל/פעל

הבנה, הפעיל

ב. (1)

שורש ומשקל	בסיס וצורן גזירה סופי
מהיר	משמעות
פסולים	רעיוני

(2) פסולים, קל/פעל

ג. (1)

צורן נטייה

(2)

תלבושתה

(3)

שייכות/קניין

(4)

צורת נקבה